Va4+ 55.Kb3 Vxa5 56.Vxg6+ Kc5 není výsledek partie vůbec jasný (o remízu však samozřejmě bojuje bílý). **51.c4 Va3 52.Vd5+ Ke6 53.Ve5+ Kf6 54.Ve8 Vd3+ 55.Kc5 Vd7 56.Vf8+ Ke7 57.Vh8 Ke6 58.Ve8+=** Černý se v podstatě nemá jak vyhnout remíze, i po výměně věží 58.Ve8+ Kf6 59.Vf8+ Vf7 60.Vxf7+ Kxf7 61.Kd4 Ke6 62.c5 Kd7 63.Kd5 Kc8 *(63...g5? 64.c6+ bxc6+ 65.Ke5+–)* 64.Kd4 Kd7 65.Kd5= je pěšcovka remis.

Šimáček – Kaňovský

Litomyšl 2008

Diagram č. 215 – BNT

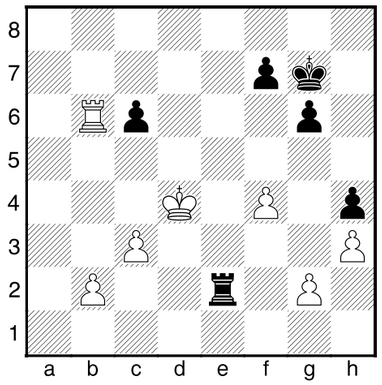

S Pavlem Šimáčkem máme nebývalý „talent“ na vytváření zajímavých věžovek: už jsme jich spolu sehráli několik. V této má bílý pěšce navíc, ale černý má slušnou protihru na královském křídle. **40.b4 Vxg2 41.Vxc6 Vg3 42.Va6** Po 42.b5 Vxh3 43.b6 Vh1 44.Vc4 Vb1 45.Vb4 Vxb4+ 46.cxb4 h3 47.b7 h2 48.b8D h1D= by vznikla zřejmě remízová dámská koncovka, ale černý by se asi ještě natrápil. **42...Vxh3 43.Va2 Vf3 44.b5 Vxf4+ 45.Kc5 Vf5+ 46.Kc6 Vf6+ 47.Kc5** Ani po 47.Kc7 Vf5 48.b6 Vc5+ 49.Kd7 Vxc3 50.Vb2 Vd3+ 51.Kc6 Vc3+ 52.Kd6 Vd3+= není vidět za bílého víc než remíza. Objektivně to však možná bylo lepší, než pokračování v partii. **47...Vf5+ 48.Kb4 Vf1 49.Vb2 g5 50.b6 Ve1 51.c4**

Diagram č. 216

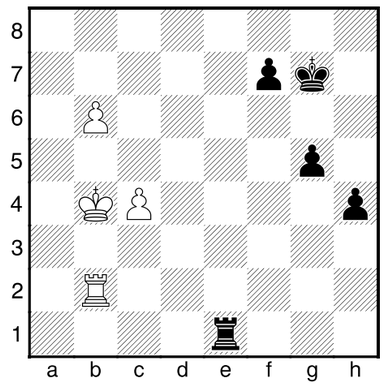

51...g4? Velmi závažná chyba! Správné bylo 51...h3! a bílý má dokonce problémy! Kupříkladu 52.b7 (52.c5 g4 53.c6 g3 54.b7 *(54.c7 g2 55.c8D g1D 56.Dxh3 Dxb6+–+)* 54...g2 55.b8D g1D–+) 52...h2 53.Vxh2 Vb1+∓ a na výhru hraje zničehonic černý! Krásný příklad na to, jak jsou věžovky ošemetné! **52.b7 Ve8 53.c5 h3 54.c6 g3 55.c7** Kvůli chybě černého v 51. tahu jsou bílí pěšci o poznání rychlejší, ještě však není konec. **55...h2 56.c8D** Lépe určitě vypadá 56.b8D! h1D 57.Dxe8 Db7+ 58.Db5 Dxc7 59.Dg5+ Kh7 60.Vd2+– a bílý musí vyhrát. **56...h1D 57.Dxe8 Dxb7+** Bílý sice získal věž, ale černá dáma má spoustu šachů a černý g-pěšec také ještě může říct svoje. **58.Kc3?!** Správné bylo 58.Db5!, černý dámy měnit nemůže: 58...Dxb5+ 59.Kxb5 f5 60.Kc4 f4 61.Kd3 f3 62.Ke3 g2 63.Kf2+– **58...Df3+ 59.Kd2** 59.Kb4 Dg4+! **59...Dd5+ 60.Kc3 Df3+ 61.Kd4 Dd1+ 62.Kc4?** Poslední chyba bílého, po správném 62.Kc3!? by stále mohl pomýšlet na výhru, přestože do jasné výhry je ještě daleko. **62...Dg4+ 63.Kb3 g2!=** Nyní už bílý vyhrát nemůže, g-pěšec je příliš silný. **64.De5+ Kg8 65.Db8+ Kg7 66.De5+ Kg8 67.Vf2 g1D 68.De8+ Kh7 69.Dxf7+ Dg7 70.Dh5+ Dh6 71.Vf7+ Kg8 72.Dxh6 Kxf7=**

A jako bonus uvádíme sedm koncovek našeho nejlepšího hráče a uznávaného znalce věžových koncovek – velmistra Davida Navary, který je také sám okomentoval:

Wojtaszek – Navara

Wijk aan Zee 2011

(Poprvé publikováno v Šachinfu 2/2011.)

Diagram č. 217 – ČNT

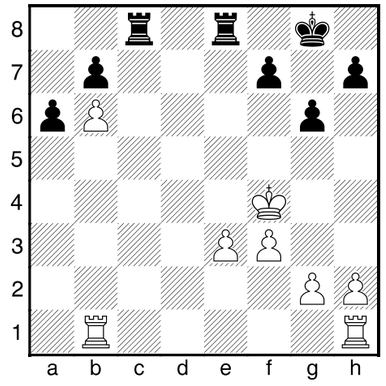

Vzniklá koncovka je remízová, ale bílý musí kvůli slabosti pěšce b6 hrát přesně. **31...Vc6** 31...Vc2 32.Vhc1 Vxg2 33.Vc7 g5+ 34.Kf5 Vxe3 35.Vxb7= mi právem připadalo jako dobré pro bílého, s tak silným volným pěšcem nemůže prohrát. **32.Vhd1** Myslím si, že po 32.Vb3 Vee6 33.Vhb1 Kf8 by koncovka měla být remízová, protože nevidím, jak by černý mohl zesílit svou pozici. Kdyby dokázal vyměnit pár věží a projít králem k pěšci b6, asi by vyhrál. Momentálně ale není vidět, jak by něčeho takového mohl dosáhnout, na výměnu figur jsou potřeba dva hráči! **32...Vf6+ 33.Kg3** Po 33.Kg5?! Vf5+ *(Zábavné varianty vznikají po 33...h6+ 34.Kxh6 Vf5, bílý v nich ale udrží rovnováhu.)* 34.Kg4 Vxe3 35.Vd7 Vb5! černý dosáhne výhodnější verze koncovky z partie. **33...Vxe3 34.Vd7** Zdánlivě bílému nic nehrozí, ale není to tak docela pravda. **34...Ve5! 35.Vxb7 Vb5**

Diagram č. 218

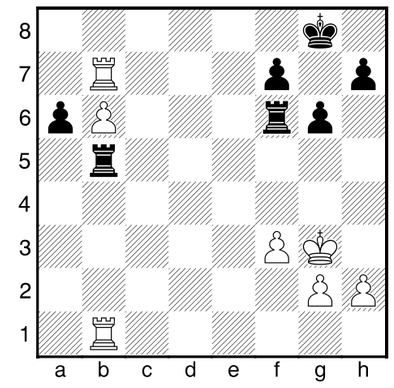

To byla pointa mého postupu. Po výměně věží bílý kvůli špatnému postavení své věže dříve či později přijde o svého b-pěšce. **36.Vxb5?!** Tento tah se mi nelíbí. Bílý měl málo času a pravděpodobně nedocenil nebezpečí vznikající koncovky. Zvolil bych spíše 36.Vc1 s dalším 37.Va7, aktivita věží často bývá důležitější než pěšec. Po 36...Vfxb6 37.Va7 a5! *(37...Vg5+ 38.Kh3* černému nic nedává, pěšci a6 a f7 jsou zranitelní*.)* 38.Vcc7 Vg5+ 39.Kh3 Vf5 by ovšem bílého i zde čekal dlouhý boj o remízu. Nejsilnější ovšem bylo 36.Va1! Vfxb6 *(36...Vbxb6 37.Va7* by měla být snadná remíza, černé věže jsou dost pasivní*.)* 37.Va7, po 37...Vg5+ 38.Kh3 Vb2 stačí k remíze například 39.V1xa6 Vgxg2 40.Vf6! Vxh2+ 41.Kg4, pěšce f7 černý nezachrání. **36...axb5** Podobnou věžovou koncovku jsem nikdy dříve nehrál. **37.Kf2 b4** Černý musí dříve či později odřezat bílého krále, ale rozhodně není jedno, kdy tak učiní. Zdánlivě rovnocenný tah 37...Ve6? by bílému umožnil nečekanou záchranu: 38.Vb8+ Kg7 39.b7 Vb6 40.Ke3 b4 41.Kd4! b3 42.Kc5 b2 43.Kxb6 b1D+ 44.Ka7= a mám pocit, že černý nemůže vyhrát. Dokáže sice zatlačit bílého krále na b8 (což jsem neviděl), ale zdá se mi, že to k výhře nestačí, volný pěšec je příliš silný. **38.Ke2** Rafinovanější bylo 38.Ke3, černý se opět může snadno splést: 38...Vd6? *(38...b3! 39.Kd2 Vc6* přechází do partie*)* 39.Vb8+ Kg7 40.b7 Vb6 41.Kd4 b3 42.Kc5 b2 43.Kxb6

b1D+ 44.Ka7 a černý navzdory materiální převaze nemůže vyhrát. **38...Vd6 39.Vb8+ Kg7 40.b7** Bílý musí pěšcem postoupit, aby stihl zadržet mého volného pěšce. Tím se ale jeho věž dostane do nezáviděníhodné situace. **40...Vb6**

Diagram č. 219

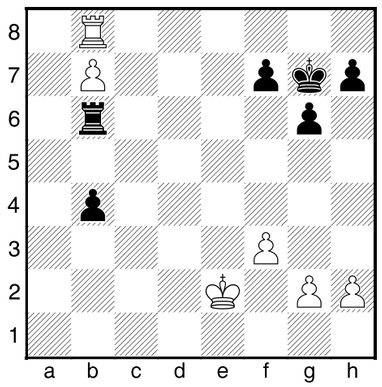

Koncovka pro bílého zůstává obtížná. Dříve či později ztratí kvůli nevýhodě tahu pěšce b7, protože jeho král bude muset blokovat volného pěšce a zásoba pěšcových tahů je omezená. Zatímco bílá věž na poli b8 je omezena v pohybu, černá věž z pole b6 hlídá zároveň vlastního i soupeřova volného pěšce. V některých případech bílý dobráním mého b-pěšce přejde do remízové pěšcové koncovky, jindy může aktivizací věže alespoň zabránit postupu mého krále ke zbývajícím bílým pěšcům. Černý naopak po vzetí na b7 bude hledat vhodnou příležitost, jak věží nebo králem napadnout bílé královské křídlo. **41.Kd2 b3** Bez tohoto užitečného tahu se černý asi neobejde, rozšiřuje jím operační prostor své věži. **42.Kc1 h5!** Tento tah plní několik funkcí zároveň. Umožňuje postupem h5-h4 zafixovat slabinu na g2 nebo na h2, kterou černá věž někdy může napadnout. Vedle toho v pěšcové koncovce umožňuje černému završit pochod krále na f4 rozhodujícím „dloubákem“ h4-h3, který vytvoří volného pěšce. Navíc umožňuje také postup černého krále na f6 (a možná i dále), který dosud vázl na Vb8-h8 s likvidací pěšce h7. Může nějaký tah být přirozenější než 42... b2+? Asi ne, ale ukvapený postup pěšce by mě asi stál půl bodu. Po 43.Kb1 h5 *(43...Kf6 44.Vh8)* 44.Ve8 Vxb7 45.Ve2 Kf6 46.Vxb2 je totiž pěšcová koncovka remízová. Kdyby pěšec stál na b3 a král na b2, mohl by černý po 45.Ve3 zahrát Vd7 s hrozbou 46...Vd2(+) a určitými vyhlídkami na úspěch. **43.h4?** Tento tah sice brání postupu h5-h4, ale osudově oslabuje královské křídlo. Jednak nyní prakticky všechny pěšcové koncovky, vznikající po výměně b-pěšců, tedy po manévru Vb8-e8-e3(2)xb3(2), jsou nyní pro černého vyhrané, protože jeho král pronikne přes f4. Kromě toho černý vhodně načasovaným postupem b-pěšce získá moznost napadnout bílé pěšce z b-sloupce. Volného pěšce bylo třeba zablokovat tahem 43.Kb2. Bílého pravděpodobně znepokojoval postup 43... h4! *(43...g5? 44.g3 h4 45.gxh4 gxh4 46.Ve8 Vxb7 47.Ve4=)*

Diagram č. 220

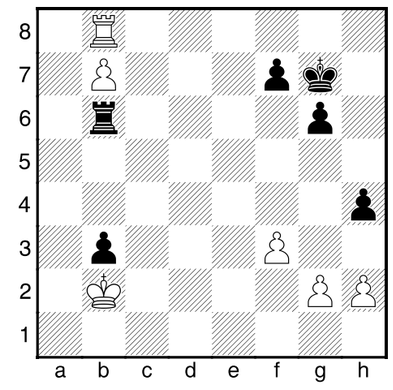

Jeho úloha by zde skutečně nebyla jednoduchá. Pěšce b7 může odevzdat mnoha různými způsoby, přičemž hranice mezi remízou a prohrou je velmi tenká. Postupy 44.g4? g5 a 44.f4? f5 by bílému vytvořily další slabiny na královském křídle. Bílý by neměl tahat pěšci na 4. řadu a pokud nebude moci přejít do remízové pěšcové koncovky, měl by alespoň věží bránit černému králi v průniku. 44.g3 Bílý nutí soupeře k vyjádření. Po h4-h3 už může přejít do pěšcové koncovky, protože černý král se nedostane dopředu. (Význam tahu h7-h5 se projeví například ve variantě 44.Vc8 Vxb7 45.Vc3?! *(Ani 45.Vc4! g5 46.f4 Kg6 se bílému nehraje lehko. Po 47.fxg5 Kxg5 48.g3 hxg3 49.hxg3 bílý nicméně může přesnou hrou udržet remízu.)* 45...Kf6 46.Vxb3? Vxb3+ 47.Kxb3 Ke5 48.Kc4 Kf4 49.Kd3 h3!–+) Zvolil bych asi 44...h3, pak ale bílý udrží remízu po *(Silnější je 44...hxg3! 45.hxg3 Kf6. Nyní 46.Ve8 Vxb7 47.Ve3 vypadá jako okamžitá remíza, ale po 47...Kg5! je pěšec b3 otrávený: 48.Vxb3? Vxb3+ 49.Kxb3 f5 50.Kc4 f4 51.g4 Kh4 52.Kd4 Kg3 53.Ke4 g5–+. Lépe vypadá například 47.Ve4 Kg5 48.Vg4+ nebo 46.Vc8 Vxb7 47.Vc5 s odřezáním černého krále, pak by bílý koncovku nejspíše udržel. Důležité je, že černá věž nedokáže zaútočit na zbývající bílé pěšce.)* 45.Vc8!? *(*moje idea byla *45.Ve8 Vxb7 46.Ve3 Vd7!)* 45...Vxb7 46.Vc3 s dalším vzetím na b3, tentokrát bílý udrží královské křídlo neporušené (46...Ve7 47.Kxb3 Ve2 49.Vc2). Pro počítačové fanatiky doplním ještě variantu 46...f5! 47.f4! *(*po *47.Vxb3?! Ve7 48.Vc3 f4!* se černý král přiblíží ke královskému křídlu snáze než jeho bílý kolega*)* 47...g5!? 48.fxg5 Kg6 49.Vxb3 Vxb3+ 50.Kxb3 Kxg5 51.Kc3, bílý si nechá vzít pěšce h2 a pak černého krále uzavře tahem Kf2 s remízou. **43...b2+!** Správné načasování hraje i v šachu významnou roli, teď je postup pěšce silný. Kdyby bílý stihl postavit krále na b2 a na královském křídle dosáhnout struktury f4,g3,h2 x f5,g6,h5, převod věže na e3 s dalším dobráním na b3 by mu zajistil remízu. Při pěšci na b2 černý získává pro věž důležité pole b3, z něhož může napadat soupeřovy pěšce. **44.Kb1 f5!** Přemýšlel jsem tady dlouho a našel jsem vyhrávající plán. Neviděl jsem ještě některé jemnosti, ale už v tuto chvíli jsem dospěl k pozici, která mohla vzniknout o 18 tahů později! Méně logické bylo 44...Kf6, přestože ani zde by bílý po 45.g4 by bílý výměnami pěšců získal určitou protihru. 45...hxg4 46.fxg4 Kg7 materiální rovnováhu neudržel. **45.f4** Špatné je 45.Ve8 Vxb7 46.Ve2 Kf6!? s dalším 47...Vb4, pěšcová koncovka je kvůli 48...Ke5, 49...Kf4 beznadějná. Po 45.Vc8 Vxb7 46.Vc4 Vb6 by zase přišlo Kf6 s případným dalším g6-g5, černý postoupí svými pěšci na královském křídle a ve vhodný moment vymění pěšce b2 za g2 nebo zahraje Vb3 s dalším h4-h3. **45...Vb4 46.g3** Myslím si, že s tímto tahem neměl bílý spěchat. Například po 46.Vd8 Vxb7 47.Vd4 Vb6 48.Vd2 Vb4 49.Vf2 by ještě měl v záloze možnost Vf3-g3. Sice to po 49...Kf7 50.Vf3 Kf6! k remíze nestačí, ale byla to lepší šance. **46...Vb3 47.Ve8 Vxb7** Teď se naplno projevily přednosti postupu b3-b2, pěšec g3 kvůli hrozbě Vb3 je velmi zranitelný. Bílá věž musí zaujmout pasivní postavení a nedokáže zabránit nástupu černého krále. **48.Ve3** Hlavní problém bílého spočívá v tom, že po 48.Ve2 Vb3 49.Vxb2 Vxg3 ztratí ještě jednoho pěšce a prohraje koncovku. **48...Vb6** Černý má jednoduchý plán – projít králem buďto k bílým pěšcům, anebo na pole c4 s dalším Vb3. Bílá věž kvůli nevýhodě tahu nedokáže současně hlídat pole b3 i sloupce, přes které chce přejít černý král. **49.Ve7+ Kf6 50.Ve3 Kf7**

Diagram č. 221

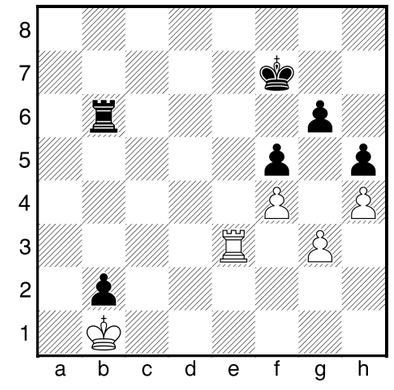

Bílý se poprvé ocitá v nevýhodě tahu. Volí menší zlo a pouští černého krále dopředu. **51.Va3** Bílý se brání vynalézavě. **51...Ke6?!** Tento povrchní tah jsem zahrál rychle. Naštěstí nic nekazí. 51...Ke7! bylo přesnější, po 52.Va7+ *(Po 52.Ve3+ Kd6 53.Ve5 Vb3*

54.Va5 Ke6! černý pokryje pěšce g6 králem a začne se věnovat sklizni bílých pěšců. Cest k výhře je více, černý by se jen měl vyhnout šestikamenové koncovce s pěšci f+h.) 52... Ke6 bychom se zkratkou dostali do pozice z partie a 52.Vd3 Ke6 znamená další nevýhodu tahu. Po 52.Vc3 Kd6 zase bílý nemůže odřezat soupeřova krále tahem Va5. **52.Vd3 Ke7 53.Va3 Kd7** Hraji na nevýhodu tahu. Na původně zamýšlené 53...Kd6 by mohlo přijít 54.Va5!, teď výjimečně nejde 54... Vb3 kvůli 55.Va6+. **54.Va7+** Kdyby bílý táhl věží po 3. řadě, postoupil bych králem na d6 nebo na c6 bez obav z odřezání po 5. řadě. 54.Ve3 Kd6 jsme už viděli v poznámce k 51...Ke7. **54...Ke6** Proti dvojí hrozbě (54...Vb3 a 54...Kd5) nemá bílý obranu. **55.Va3 Kd5 56.Vc3 Kd4 57.Va3 Kc4** Toto je asi nejjednodušší cesta k výhře. Hrozí 58...Vb3. **58.Va4+** Nebo 58.Ve3 Vb3 59.Ve6 Vxg3 60.Kxb2 Kd3! 61.Kc1 Vg1+ 62.Kb2 Vg4 se snadno vyhranou koncovkou. Tuto pozici jsem viděl při tahu 44...f5! **58...Kd3** a bílý se vzdal. Jinak bych došel králem na f2 a pak ve vhodný moment zahrál Vb6-e6-e3xg3 se snadnou výhrou. **0–1**

Bellaiche – Navara

Aix les Bains 2011

Diagram č. 222 – BNT

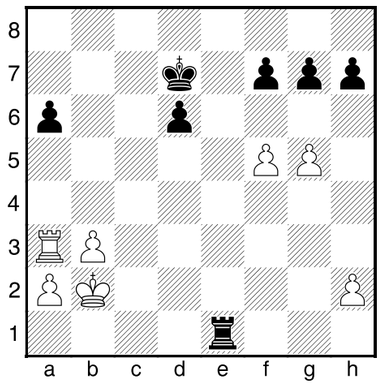

V předcházejícím průběhu jsem stál na prohru, díky velkému vlastnímu úsilí a malé soupeřově pomoci jsem se ale dokázal dostat do špatné věžové koncovky. **39.Vxa6 Ve2+ 40.Kc3 Vxh2** Koncovka je pro bílého i teď vyhraná, ale už musí hrát přesně. **41.Va7+?** Tento tah zahrál bílý bez většího přemýšlení, přestože měl času dost. Již jeho krajan Tartakower varoval před samozřejmými tahy. 41.a4! na tempo vyhrávalo, například 41...Vg2 42.b4! Vxg5 43.b5 Vxf5 44.Va7+ Důležité je, že černý král musí ustoupit na nevhodné pole. 44...Kc8 45.b6 h5 46.a5 Kb8!? **a)** Po 46...h4 47.a6 budou bílí pěšci rychlejší. **b)** po 46...Vb5 47.Kc4 Vb1 *(47... Vc5+ 48.Kb4 Vc6 49.Kb5 Vc5+ 50.Ka6+–)* 48.Vxf7 už hrozí 49.a6 Vxb6 50.Vf8+ a nepomáhá ani 48...Kb8 49.Kd5!?+– s dalším přechodem krále na a6. 47.Kb4! *(47.a6? Vb5! 48.Vb7+ Ka8 49.Kc4 Vc5+ 50.Kb4 Vc6 51.Kb5 Vc5+ vede pouze k remíze, bílí pěšci se nepohnou z místa.)* a bílý vyhraje postupem pěšců, po 47...Vf1 k cíli vede například 48.Kb5 s dalším Ve7. **41...Kc6!** Aktivita je zde důležitější než materiál. 41... Ke8? je beznadějné, po 42.a4 jsou bílí pěšci příliš rychlí. **42.Vxf7 Vxa2!** Proto měl bílý zahrát 41.a4. **43.Vxg7**

Diagram č. 223

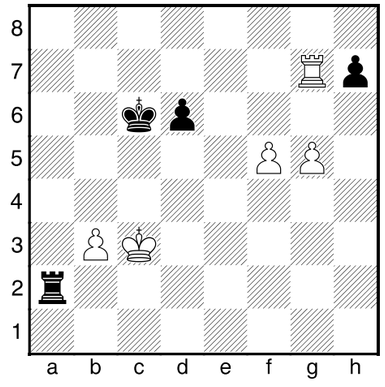

43...Vf2! Bílý nedokáže udržet na královském křídle více než jednoho volného pěšce. A co je důležitější, kvůli pěšci d6 k němu nestihne včas dojít králem. **44.Vf7** Také 44.f6 h6! 45.gxh6 Vxf6 46.h7 Vh6 vede k remíze, d-pěšec zabrání bílému králi v pochodu k h-pěšci. Po 44.g6 hxg6 45.fxg6 Vf3+! nelze nechat pěšce b3 bez dozoru, po *(45...Vf6 by ještě černý mohl prohrát kvůli nevýhodě tahu)* 46.Kc2 Vg3 47.Vg8 Kb7 ovšem na výhru nemá nárok. Jen připomenu, že po 48.g7 černý k remíze ani nepotřebuje svého pěšce. **44...Vg2 45.Vxh7 Vxg5 46.f6 Vf5 47.f7 d5 48.Kd4 1/2**

Le Quang Liem – Navara

Capablankův memoriál 2011

(Poprvé publikováno v Šachinfu 4/2011.)

Diagram č. 224

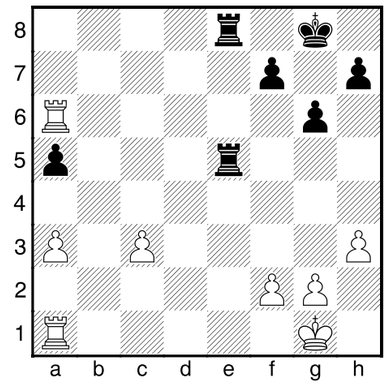

Po zahájení jsem stál velmi špatně. Pak se mi podařilo přejít do udržitelné věžové koncovky, namáhavá obrana mě ale stála mnoho času a energie. Soupeř je znám svou výbornou technikou a v naší partii tuto reputaci potvrdil. **30...Vc8** Snaha vyrovnat materiál je oprávněná. Špatné nebylo ani 30...Vc5!? s cílem rozehrát druhou věž přes e2 nebo i přes b8. **31.Vc1 Vc4 32.Kf1 Vec5?!** Tento tah je poněkud riskantní, protože pouští do hry bílého krále. Dá se říci, že aktivita krále byla v této partii rozhodujícím faktorem, ale to trochu předbíhám. Původně jsem zamýšlel 32...Va4 33.c4 Vc5?! (Silnější je 33... Vxa3 34.c5, ale přehlédl jsem pokračování 34...Va2! *(Ke snadné remíze by mělo stačit i 34...Ve7 35.c6 Vc7 36.Vb6 Kg7!, protože bílému nic nedává 37.Vb7 Vxb7 38.cxb7 Vb3. Černý král stihl opustit nebezpečnou poslední řadu na poslední chvíli.)* 35.c6 Vee2=), ale pak jsem našel silný tah 34.Vc3!, po kterém černý opět musí vyměnit pár věží a přejít do koncovky bez pěšce. Mohl jsem zkusit zlepšit svou strukturu na královském křídle tahem 32...h5, ale po 33.Vb6 bych pěšce zpět už nezískal. Například 33...Vec5 34.Vb3 a4 35.Vb4 Vxc3 36.Vxc3 Vxc3 37.Vxa4 by mělo stačit k remíze, ale měl jsem i jednodušší cesty. **33.Ke2 Va4 34.Kd3 Vxa3** Měl jsem pocit, že po 34...Vd5+ 35.Kc2 Vxa3 36.Kb2 Va4 37.Kb3 bych jenom zahnal bílého krále na dobré pole. **35.Kd4 Vc8** 35... Vc7!? bylo možná přesnější, ale mylně jsem se domníval, že soupeř chce jít králem na d6. **36.Vc2!** Bílý brání tahu 36...Va2. **36...Va1?!** 36...Vd8+ jsem zavrhl kvůli 37.Kc5 Vc8+ 38.Vc6, ale po 38...Va8!= by a-pěšec díky podpoře věže z a8 nebyl slabší než bílý c-pěšec. **37.c4 Vd1+ 38.Kc3** Bílý král se schoval před bočními šachy. Pěšce c4 najednou není snadné zablokovat. **38...Vd5** Na 38...Vc5 může přijít 39.Vb6! s nebezpečnou hrozbou 40.Vb5, po výměně věží by bílý podpořil krále pěšcem, zatímco věž by mohla odřezat soupeřova krále (Ve2), chránit vlastního z pole c2, podpořit vlastního volného pěšce z b2 nebo napadnout soupeřova z pole a2. **39.Va2 Vd1!** Po 39...Vdc5?! 40.Va4 bych přišel o pěšce. **40.Vc2 Vd5 41.Vb6 h5?!** Chtěl jsem si vylepšit pěšcovou strukturu a zároveň zajistit protihru na královském křídle. Přesnější asi bylo 41...Kf8!, bez krále se koncovky hrát většinou nedají. Já často vědomě hraji „proti poučkám“, ale čas od času na to doplácím a tak tomu bylo i zde. **42.Kb3 Vd1** Po 42...Vdc5 43.Vb5 Kf8 *(43... Vxb5+? 44.cxb5 a4+ 45.Kb2+–)* 44.Vxc5 Vxc5 45.Ve2! s případným dalším přechodem krále na d4 a postupem c-pěšce může být pro černého velmi nebezpečné. **43.Kb2** Na 43.Ka3! (i 43.Ka2?!) s hrozbou 44.c5 může černý odpovědět 43...Vd5! s udržením statu quo. **43...Vc5 44.Kc3!** Bílý připravuje výměnu věží na b5. 44.Vb5 Vxb5+ 45.cxb5 Vd5! 46.Vc8+ Kg7 47.Vb8 Vd4! s dalším 48...Vb4 vedlo k remíze, protože bílý král nemůže podpořit b-pěšce. **44...Vdd5** Brá-